

**УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АЛЬФРЕДА НОБЕЛЯ
КАФЕДРА ГЛОБАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ**

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

на тему

**Оцінка інвестиційної привабливості країн Східної Європи:
компаративний аналіз**

Виконав: здобувач II курсу,
групи МEB-23м
Спеціальності 292 Міжнародні економічні
відносини
Семеніхін Дмитрій Андрійович
Керівник: Лимонова Ельвіна Миколаївна,
к.е.н., доцент

**Дніпро
2025**

АНОТАЦІЯ

Семеніхін Д.А. Оцінка інвестиційної привабливості країн Східної Європи: компаративний аналіз

У першому розділі магістерської роботи розглянуто теоретичні основи оцінки інвестиційної привабливості країн. Вивчено сучасні концепції та моделі М. Портера, Дж. Даннінга, що дозволяють комплексно оцінити інвестиційне середовище. Також досліджено міжнародні рейтинги та індекси, які використовуються для аналізу інвестиційного клімату, такі як Global Competitiveness Index, Corruption Perceptions Index, Index of Economic Freedom, Human Development Index.

У другому розділі проаналізовано основні фактори, що формують інвестиційне середовище країн Східної Європи, включаючи політико-правові умови, макроекономічну стабільність, інфраструктуру та соціальні аспекти. Встановлено, що гармонізація законодавства з нормами ЄС, розвиток інноваційних кластерів та спеціальних економічних зон значно сприяють залученню інвестицій.

У третьому розділі проведено компаративний аналіз інвестиційної привабливості країн Східної Європи за ключовими міжнародними індикаторами. Виявлено лідерів у регіоні, таких як Польща, Чехія та Естонія, та окреслено виклики, з якими стикаються інші країни, зокрема в сфері боротьби з корупцією, розвитку інфраструктури та забезпечення економічної стабільності. Запропоновано рекомендації щодо підвищення конкурентоспроможності та покращення інвестиційного клімату в регіоні.

Ключові слова: інвестиційна привабливість, міжнародні рейтинги, конкурентоспроможність, країни Східної Європи, економічна стабільність.

SUMMARY

Semenikhin D.A. Assessment of the Investment Attractiveness of Eastern European Countries: a comparative analysis

The first chapter of the qualification work considers the main American, British and Scandinavian theories of competitiveness and investment attractiveness of a country. It is found that the works of M. Porter have made the greatest contribution to the study of how a country or region can achieve competitive advantages over other economic entities. The article analyzes the key theories that have had the greatest impact on the global direction of economic science regarding the country's investment attractiveness

The second section analyzes the factors that influence the investment attractiveness of a country. The economic, political and cultural environment of the countries that are ranked among the top 20 countries in the world in terms of geographical diversification of imports and exports is studied using international ratings.

The third chapter of the master's thesis identifies the main criteria and corresponding assessment ratings of investment attractiveness of countries for the EU candidate countries. The main evaluation criteria include the assessment of the country's market economy and the ability to be competitive in the EU. The main characteristics of the criteria are highlighted. For each characteristic of the criteria, the corresponding international rating characterizing the investment attractiveness of the country is selected.

Keywords: international ratings, country competitiveness, investment attractiveness of a country, EU candidate countries.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	7
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ОЦІНКИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ КРАЇН СХІДНОЇ ЄВРОПИ.....	10
1.1. Теоретичні основи та критерії інвестиційної привабливості.....	10
1.2. Методологічні підходи до оцінки інвестиційної привабливості: огляд показників та індексів.....	22
РОЗДІЛ 2 ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО СЕРЕДОВИЩА В КРАЇНАХ СХІДНОЇ ЄВРОПИ.....	31
2.1. Політико-правова база та її вплив на інвестиційну привабливість.....	31
2.2. Макроекономічні умови та конкурентні переваги країн Східної Європи.....	39
2.3. Інфраструктурні та соціальні чинники інвестиційної привабливості.....	49
РОЗДІЛ 3 КОМПАРАТИВНИЙ АНАЛІЗ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ КРАЇН СХІДНОЇ ЄВРОПИ.....	53
3.1. Методика компаративного дослідження інвестиційної привабливості.....	53
3.2. Порівняльний аналіз інвестиційних показників і рейтингів країн Східної Європи.....	62
3.3. Напрями оптимізації інвестиційного середовища країн Східної Європи.....	68
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ.....	76
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	78